

Koncepce rozvoje

Vyšší odborné školy lesnické

a Střední lesnické školy

Bedřicha Schwarzenberga, Písek, Lesnická 55

pro období 2018 - 2023

Michal Grus, ředitel školy

srpen 2018

I. Současná situace školství

I. 1. Instituce školy v dnešním světě

Mezi světem školy a mimoškolním světem „skutečného“ života vždy panoval – do jisté míry nutný a žádoucí – nesoulad, v průběhu zhruba posledních dvou desetiletí jako kdyby se však přiblížil až k samotné hranici snesitelnosti. Exploze informačních a komunikačních technologií, nové formy podnikání a pracovního uplatnění, možnosti cestovat prakticky kamkoli a kdykoli, to vše se dnes mladým lidem nabízí jako nevyčerpatelný zdroj příležitostí jak k povrchní konzumaci zábavy, tak k plodnému rozšiřování životního obzoru. Ve srovnání s tím se několik hodin denně, které dnešní děti a mládež tráví ve školních lavicích, přirozeně jeví být „otravnou překážkou na cestě za životním štěstím“.

Dřívější exkluzivní postavení školního vzdělávání v životě lidského jedince i společnosti jako celku je dále oslabováno dynamickou proměnlivostí kvalifikačních požadavků na trhu práce. Oproti donedávnému modelu vzdělávání, v němž závěrečný výstup každé úrovně vzdělávacího struktury (výuční list, maturita, státní zkouška atd.) sloužil jako definitivní osvědčení pro výkon určených profesí, nabývá dnes zásadního významu koncept tzv. celoživotního učení. Ten předpokládá, že škola žáky či studenty především vybaví kompetencemi, které jim v průběhu života umožní osvojit si znalosti a dovednosti v souladu s měnícími se nároky společnosti. V kombinaci s aktuálním všeobecným nedostatkem pracovních sil na trhu práce má ale tato změna statusu formálního školního vzdělávání také dalekosáhlé důsledky pro každodenní školní dění. Dnešní možnost získat finančně celkem dobře ohodnocenou práci i bez podmínky formálního vzdělání totiž snižuje motivaci žáků i studentů dosahovat nadprůměrných studijních výsledků, případně ve studiu setrvat a dokončit jej, nebo do něj vůbec nastoupit.

Škola jakožto instituce je tváří v tvář této situaci nucena obhajovat nejen legitimitu nároků, s kterými před žáky a studenty předstupuje, ale někdy už i samotnou svoji existenci. Schopnost úspěšně se s touto situací vypořádávat se postupně stává jedním z klíčových znaků dobré školy.

I. 2. Současné střední a vyšší odborné školství v Česku

Střední odborné školství je významně určováno dvěma strukturálními faktory: a) velkým nadbytkem míst na středních školách oproti počtu dětí přicházejících ze škol základních a b) procesem zmasovění vysokoškolského studia (na VŠ nastupuje přes 60% mladých lidí daného ročníku). Výrazný převis nabídky nad poptávkou jak při vstupu do středního vzdělávání, tak při výstupu z něho pak vede k poklesu dřívějšího významu maturitního vzdělání i studia učebních oborů. Na okraji celého vzdělávacího systému se v případě většiny studijních oborů ocitlo vyšší odborné vzdělávání, které prosperuje povětšinou jen v těch případech, kde se podařilo dát mu – bez ohledu na systém jako celek – nějakého právního zakotvení (zdravotnictví, sociální práce apod.).

Potřeba zajistit u velkého množství VŠ studentů minimální počáteční úroveň znalostí a dovedností vedla ke vzniku tzv. státní maturity – jednotné zkoušky pro všechny střední školy, včetně gymnázií (český jazyk, cizí jazyk, matematika). Bez ohledu na typ školy se maturitní

zkouška vnímá čím dál méně jako doklad o odbornosti požadované k výkonu nějakého konkrétního zaměstnání, a naopak stále více funguje jako doklad, že dotyčný je a) připraven pro studium na VŠ anebo b) schopen flexibilně reagovat na požadavky pracovního trhu a potřeby zaměstnavatelů. Střední odborné školství tak je - a do budoucna se na tom velmi pravděpodobně nic nezmění - vystaveno tlaku na posilování všeobecně vzdělávací části studia. Oproti zažitým představám však nabývá všeobecné vzdělávání nové podoby. Od budování tzv. rozhledu, založeného na historicko-faktografickém chápání humanitních předmětů a definičně-naukovém pojetí předmětů přírodovědných, se posouvá směrem k důrazu na osvojování si „kompetencí“, jako jsou komunikační dovednosti, čtenářská gramotnost, matematicko-analytické myšlení, kritická práce s informacemi atd.

V odborné části studia se střední i vyšší odborné školství ocitá před otázkou, v čem spočívají specifika dané odbornosti - co musí absolvent dané školy umět bezpodmínečně, co ho má odlišit od absolventů jiných škol a co se může (chce, musí, měl by...) naučit teprve v průběhu svého profesního života dle aktuálních požadavků zaměstnavatele: *Budoucí nároky na konkrétní znalosti a dovednosti je obtížné odhadovat, neboť technologický vývoj je tak rychlý a nepředvídatelný, že je pravděpodobné, že se objeví zcela nové trendy a technologie. Je proto třeba zaměřovat již dnes vzdělávání na dovednosti obecné a měkké ve spojení s důkladným porozuměním profesnímu základu oboru, a jeho principům, které jsou neměnné. Bude třeba rozlišovat, které dovednosti jsou dočasné, a které jsou trvale platnými principy.* (Iniciativa Práce 4.0, MPSV, s. 6) Zatímco v minulosti bylo běžné přemýšlet o prostupnosti systému směrem od nejnižšího dosaženého vzdělání k nejvyššímu (tj. od výučního listu k maturitě, od maturity k absolutoriu či vysokoškolskému diplomu), je současnost mnohosměrná a podstatně méně hierarchická (maturant či vysokoškolák si může dodělávat učňovské typy kvalifikace; mnohých kvalifikací lze snadno dosáhnout i bez tradičního školního studia: zkoušky v rámci Národní soustavy kvalifikací, akreditované kurzy celoživotního vzdělávání, zaměstnavatelská školení a kurzy atd.).

I. 3. Střední a vyšší lesnické školství v Česku

Postavení středních a vyšších lesnických škol v kontextu školství jako celku je do značné míry určováno jejich omezeným počtem. Minoritní charakter lesnického školství způsobuje, že strukturální vývoj vzdělávací soustavy probíhá bez zvláštních ohledů na jeho potřeby. Ani širší rámec resortně vymezeného školství zemědělského, do něhož lesnické školy náleží, nemá příliš silné postavení proti určujícím zájmům vzdělávání gymnaziálního a technického – mimochodem zájmům do značné míry se překrývajícím, jak je patrné i z vlivné vzdělávací kapitoly *Iniciativy Průmysl 4.0*. Ve SWAT analýze této kapitoly uvádí dokument, jehož vznik podporoval Svaz průmyslu a dopravy ČR, jako jednu z hrozeb, s nimiž se technicky orientované střední vzdělávání musí vyrovnávat: „*Upřednostňování momentálních potřeb zaměstnavatelů před dlouhodobými potřebami společnosti a zájmy žáků a studentů neumožní rozvoj vzdělávání*“ (Iniciativa Průmysl 4.0, MPO, s. 165). Absence obecně sdílených strategických výhledů, které by podobným způsobem demonstrovaly sebevědomí lesnického a dřevařského provozu, včetně racionálních požadavků na to, jak by měly vypadat výstupy středního, případně vyššího odborného vzdělávání, vede k tomu, že nad výhledy lesnického školství realisticky zasazenými do kontextu očekávatelného společenského vývoje během

následujících desetiletí převažuje poněkud bezradné srovnávání přítomného stavu s uspokojivější minulostí. Z té se sice v oboru zachovalo vědomí vzájemné sounáležitosti, a tedy i poměrně silná pozitivní vazba škol na lesnické a dřevařské subjekty (provozní, výzkumné, vzdělávací), nicméně tato vazba zůstává ve srovnání s jinými obory ze strany potenciálních zaměstnavatelů nevyužívaná. Vlastně i nejambicióznější pokus o propojení obrazu lesnictví se vzdělávacími aktivitami v podobě tzv. lesní pedagogiky vykazuje přínos spíše v podobě emocionálně pozitivního vztahu společnosti k lesní přírodě, než že by šlo o reálnou propagaci lesnické profese, která by ve svém důsledku zvyšovala zájem o studium oboru.

Cesta k formulování budoucích perspektiv se nicméně lesnickému vzdělávání do značné míry nabídla sama. Proměňující se klimatické podmínky učinily dosavadní představy o lesním hospodaření otázkou široké odborné diskuze a v laické podobě – se vším, co to s sebou obnáší – se krizový stav český lesů stal tématem celospolečenským. Ačkoli dnes nikdo nemůže určit, jaké podmínky budou pro lesní hospodaření panovat za dvacet či třicet let, je jisté, že budoucnost lesnického oboru nebude ani zdaleka pouhým prodloužením jeho minulosti a přítomnosti. Právě tato „nejistota“ je však skutečnou výzvou k tvůrčímu hledání a objevování nových perspektiv, což je patrně ten vůbec nejatraktivnější aspekt školního vzdělávání.

II. Naše škola

II. 1 Oborová charakteristika školy

V životě písecké lesnické školy se lze setkat nejen se silnou a stále připomínanou tradicí nejstarší české lesnické školy, ale také s poutem k minulosti relativně blízké, kterou prožila dnešní střední a starší generace. O to pečlivější pozornost je třeba věnovat hlubší identifikaci s proměnou nedávného charakteru školy z hlediska úrovně studijních oborů. Původně střední škola s maturitním oborem (obor *lesnictví*) a vyšší odborná škola (též obor *lesnictví*) byly v roce 2006 v důsledku zrušení Integrované střední školy ve Vimperku doplněny o učební obor *lesní mechanizátor*. Strukturální vývoj školského systému v ČR následně vedl k postupnému zániku denního studia na VOŠ, takže se v současné době daří otevírat jen kombinovanou formu studia. Středoškolským oborům se oproti tomu celkem daří, zájem o ten maturitní nadále umožňuje otevírat dvě nové třídy, v učebním oboru lze dokonce zaznamenat mírný nárůst zájmu o studium (zatím neúspěšný byl pokus otevřít v roce 2018/2019 učební obor *zahradník – krajinář*). Opatrný optimismus z hlediska naplněnosti lze přitom pro blízkou budoucnost opírat o nástup populačně silnějších ročníků (nar. 2004/2005, k přijímacímu řízení začnou přicházet počínaje rokem 2020).

Aktuální situace na pracovním trhu hraje ve prospěch shora uvedeného procesu. Ze strany oborových zaměstnavatelů je velký zájem právě o žáky učebního oboru *lesní mechanizátor*, což se projevuje například i existencí stipendijních programů LČR či VLS. Stejně tak je zájem o žáky maturitního oboru, kteří již nemají další studijní ambice. Právě **kontakt mezi učni a žáky maturitního oboru** bývá kladně hodnocen ze strany zaměstnavatelských subjektů. Jakkoli je třeba vyvarovat se pokušení podřizovat koncepci školního vzdělávání bezprostředním potřebám zaměstnavatelů, lze právě tady hledat pro školu jeden z nosných pilířů dalšího rozvoje. Institucionální propojení lesnictví v učebním a maturitním studiu představuje žádoucí zdroj vzájemné spolupráce a pozitivního ovlivňování. Pro žáky učňovského oboru navíc takto oborově koncipovaná škola představuje nesrovnatelně podnětější prostředí, než jakým může být samostatné učiliště.

Vedle nutnosti usilovat nadále o co nejperspektivnější oborovou skladu je třeba také zvládnout vzdělávací „rozkročenost“, jakou vykazují střední odborné školy ve vyspělých vzdělávacích systémech. Absolventi školy musí být odborně připraveni pro **vstup na trh práce v rámci lesnického a dřevařského sektoru**, zároveň ale ti z absolventů, kteří k tomu mají předpoklady, musí být kvalitně připraveni pro **další studium**. Nelze ovšem přehlížet, že případný úspěch v dosahování tohoto cíle je do značné míry podmíněn také samotným nastavením školského systému, včetně podoby povinných závěrečných výstupů vzdělávání. **Zapojení školy do činnosti školských asociací** přesahujících úzký rámec lesnictví (např. Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru - ASVEN, Školská komise Agrární komory) by měl škole poskytnout potřebný prostor pro to, aby své požadavky mohla účinněji uplatňovat.

Vzhledem k absenci nad-školních vzdělávacích výhledů a vizí pro oblast lesnictví, či alespoň pro širší oblast zemědělskou, které by nepocházely z MŠMT, nýbrž z iniciativy oborových subjektů (Agrární komora, Lesnicko-dřevařská komora atd.), je nezbytné hledat vhodné formy **posilování vzájemnosti s ostatními lesnickými školami** (např. projekt společných učebnic)

a upevňovat **spolupráci s oborovými partnery při úvahách nad školním vzdělávacím programem a profilem absolventa** (již nyní se podařilo posílit stávající četné vazby školy zavedením funkce koordinátora spolupráce školy a zaměstnavatelů v rámci projektu MŠMT Šablony pro SŠ).

II. 2 Zajištění realizace vzdělávání a výchovy

Areál školy s arboretem, domovem mládeže, vlastní jídelnou, tělocvičnou a venkovním hřištěm sice na jednu stranu vyžaduje značné úsilí při zajišťování provozu a údržby, na druhou stranu ale přináší škole také mnohé výhody. Vedle toho, že představuje příležitost k doplňkové činnosti (např. prázdninové ubytování), má v sobě potenciál přitahovat do školy i širší veřejnost. Školní areál má ale také svůj nemalý význam výchovný a vzdělávací. Díky své celistvosti, která dává prostor bohaté zájmové činnosti, včetně té, jež úzce souvisí s lesnickým oborem (psí kotce, včelín, voliéra pro dravce atd.), vytváří předpoklady pro **komunitní podobu života žáků a studentů školy**.

Východiskem zajištění praktického vyučování je **smluvní spolupráce s Krajským školním hospodářstvím**, spravujícím Školní polesí Hůrky (a též po zaniklém učilišti Školní polesí Vimperk). Základní vzdělávací potřebou školy je, aby na školním polesí bylo vybudováno takové zázemí, které by poskytovalo prostor pro **co nejširší spektrum výukových činností** - například moderní vybavení učeben s sebou přinese i žádoucí potenciál **pro propojování teoretické a praktické výuky**. Praktické vyučování je ovšem třeba doplňovat také využíváním spolupráce s dalšími partnerskými subjekty lesnického světa.

Vysoké pořizovací náklady na vybavení nejmodernějšími technologiemi a také velká rychlost, s jakou zastarávají a žádají si být nahrazeny novými, neumožňují, aby sama škola s tímto vývojem „držela krok“ ve všech ohledech, které by se mohly zdát být přínosné. Bezpochyby je nutné zajistit kvalitní vybavenost výuky v oblasti obecně chápaných **informačních a komunikačních technologií, geoinformačních technologií, mobilních lesnických a dřevařských aplikací** apod. a dále kvalitní zajištění ekonomicky méně náročnými **lesnickými mechanizačními prostředky**. V oblasti největší předpokládatelné progresu, tj. v případě strojových zařízení propojených s digitálními technologiemi, které posilují automatizaci a robotizaci práce, je však třeba nejen využívat spolupráce s dalšími partnery, ale také organizovat účast na předváděcích akcích, ukázkách, exkurzích apod. Z hlediska vybavenosti pro odbornou výuku škole značně pomáhá účast v projektu ministerstva zemědělství **Centra odborné přípravy**, který umožňuje čerpat ročně 1,66 mil. Kč na nákup učebních pomůcek (jde ovšem pouze o investiční nákupy). Pokračovat je třeba i v úspěšném **získávání mimorozpočtových finančních prostředků**. Například z projektů realizovaných v rámci IROPu bylo aktuálně dokončeno zajištění konektivity školy, a dále pak byla zřízena učebna harvestorových simulátorů a moderní počítačová učebna pro výuku cizích jazyků.

Klíčovou výzvu, před níž vedení školy stojí, představuje zajištění vzdělávání a výchovy z hlediska personálního. Aniž by bylo možno jakkoli podceňovat význam práce provozních zaměstnanců anebo důležitost materiálního vybavení, **je úspěch školy bytostně závislý na kvalitě práce pedagogických zaměstnanců**. Pedagogický sbor se přitom nachází na počátku výrazné obměny z důvodu postupného odchodu do penze relativně vysokého počtu

učitelů. Přechozí dlouhodobá stabilita složení pedagogického sboru tak bude vystřídána obdobím sice zprvu možná méně stabilním, nicméně umožňujícím snadnější orientaci na budoucí rozvoj školy.

II. 3 Vzdělávací koncepce

Základním výrazem vzdělávací koncepce školy by měly být *školní vzdělávací programy* (dále ŠVP; v míře, v jaké je to možné a vhodné, platí následující teze i o vzdělávacím programu VOŠ). Na rozdíl od dřívějších osnov lze ŠVP chápat jako dokument, který je **přístupný neustálým změnám**, jimiž reaguje na aktuální situace, nové poznatky či změny vzdělávacích preferencí. Jinou jeho obecnou charakteristikou je možnost **sebeurčení**, které se v něm škole nabízí. Rámcové vzdělávací programy (dále RVP), jež stanovují povinné náležitosti vzdělávání, jsou dostatečně obecné na to, aby škola cítila svobodu určovat si své vlastní vzdělávací cíle. V tomto smyslu je ideálem podoby ŠVP **otevřená škola**, tj. taková, která je otevřená novým výzvám, novým problémům, novým nadějím – čili všemu, co přináší dnešní proměnlivý svět.

Dvěma hlavními obecnými cíli vzdělávací koncepce vyjádřené ŠVP by mělo být uvedení do vzájemného kooperativního souladu 1) teoretického a praktického vyučování (směrem od teorie k praxi) a 2) všeobecného a odborného vzdělávání (směrem od všeobecnosti k odbornosti).

Výuka všeobecných předmětů se musí v míře, v jaké to umožňují závazné výstupy daných oborů vzdělávání, odpoutat od klasických představ o „rozhledu“, budovaném na encyklopedických znalostech a rutinním řešení modelových příkladů, směrem k tzv. kompetenčnímu chápání vzdělávání, které se zajímá především o to, jak žák či student dokáže osvojené znalosti a dovednosti využívat v nejrůznějších životních situacích. V tomto směru musí **všeobecná složka vzdělávání** sledovat tři základní cíle:

- a) rozvíjet u žáků a studentů kompetence, které jim **pomáhají uspět v osvojování si učiva odborných předmětů**
- b) rozvíjet u žáků a studentů kompetence, které jim do dalšího života zajistí **schopnost celoživotního učení, aby se v rámci své odbornosti a svého profesního života mohli dále rozvíjet i po ukončení školního vzdělávání**
- c) vést žáky a studenty k tomu, aby z nich byli lidé, **kteří se orientují ve světě a kteří se dokážou odpovědně rozhodovat na všech rovinách svého života** (osobní, rodinné, společenské, politické atd.)

Modelovým příkladem užšího sepětí odborného a všeobecného vzdělávání by v kompetenčním pojetí měla plnit **výuka předmětů ICT a ekonomie**, kde obecné kompetence tvoří přirozený předpoklad pro kompetence odborně lesnické. V oblasti samotného **odborného vzdělávání** je potom třeba využívat ojedinělou šíři toho, co v sobě studium lesnických oborů zahrnuje.

II. 3. 1 Kulturně-společenský aspekt lesnického vzdělávání na škole

Při formulaci vzdělávací koncepce školy nelze opominout skutečnost, že lesnictví není „pouze“ profese či studijní obor, ale že jde také o životní styl, hodnotovou orientaci a síť společenských

vztahů. Mnohem silnější očekávání, než tomu bývá na jiných středních školách, proto směřuje také **k výchovné složce školního působení**. Skutečnost, že v případě písecké lesnické školy nejde o školu zvláště velikou, otvírá potenciál z hlediska snahy **utvářet ve škole pozitivní klima**, umožňuje ale také snadnější reflexi těch stránek pedagogického procesu na škole, které nejsou snadno formalizovatelné, a jejichž uchopení proto vyžaduje spíše intuitivní přístup.

Z povahy samotného lesnického oboru vyplývá žádoucí, relativně vysoká míra **identifikace žáků i učitelů se školou**, nicméně otázka, jak sloučit myšlenku moderní školy a moderního vzdělávání se silnou vazbou na minulost a tradice, nemá jednoznačné, návodné řešení. Úspěch školy v tomto závisí především na schopnosti zvolit si jasnou vizi budoucnosti a prosadit srozumitelnou a obecněji sdílenou koncepci dalšího směřování. Je přitom nepochybné, že zde bude mít značný význam již zmíněná generační obměna pedagogického sboru, svou pozitivní roli zde ale může sehrát i spolupráce školy se Sdružením absolventů a přátel lesnických škol píseckých (SAPLŠP).

II. 3. 2 Přírodně-krajinný aspekt lesnického vzdělávání na škole

Důležitým úkolem a zároveň výzvou je pro školu nutnost nějak se vyrovnávat s poněkud paradoxním postavením, které má lesní hospodaření v širším společenském povědomí. Lze totiž jen sotva přehlédnout patrný nesoulad mezi kladným emocionálním vztahem současné společnosti k přírodě, včetně té lesní, a mezi společenskou prestiží lesnické profese. Lidé oceňují na lesích jejich vybrané mimoprodukční funkce, především rekreační, estetickou či kulturní, aniž by si vždy plně uvědomovali, že i tyto funkce jsou podmíněny tím, že se o les někdo hospodářsky stará. A ačkoli je dřevo dnes vysoce oceňovaný materiál, neboť je v souladu s dobovými preferencemi chápáno jako něco „přírodního“ a „přirozeného“, evokuje v lidech lesní těžba představu násilného zásahu do lesní přírody. Ještě výraznější rozpory lze potom nalézt i ve vnímání lesnictví blízké myslivosti.

Již zmiňovaný krizový stav českých lesů, diskutovaný na celospolečenské úrovni, představuje **příležitost k překlenutí rozporu mezi společenským obrazem a skutečností lesnické profese**. Škola tak může využívat nejen **přitažlivosti kontaktu s lesní přírodou**, které studium nabízí, ale též nabízet **účast na oboru, který hledá své nové cesty a směřování** v otázkách, jako je role při utváření krajiny, trvale udržitelné lesní hospodaření, začleňování mimoprodukčních funkcí lesa do obecných ekonomických procesů, ale též prosazování specificky lesnických pohledů na tyto problémy ve veřejném prostoru.

II. 3. 3 Technicko-technologický aspekt lesnického vzdělávání na škole

Zatím spíš jen tušené pole možností se lesnickému oboru pomalu otevírá také s prudkou **akcelerací technologického rozvoje společnosti**. Nejedná se tu jen o prostý vývoj v oblasti mechanizace lesnické práce, ale v souvislosti s rozvojem informačních a komunikačních technologií o **hlubokou proměnu samotné povahy některých pracovních činností a požadavků na kvalifikaci zaměstnanců**.

Vzdělávání, které škola ve všech svých oborech nabízí a bude nabízet, nejenže nesmí nereagovat na tento proces, ale může v něm nacházet i dosud nevyužívanou příležitost ke svému vlastnímu rozvoji. Postupný nástup tzv. precizního lesnictví, zahrnující využívání geoinformačních technologií, navigačních systémů, digitálních měřících zařízení atd. představuje oblast, v níž i studium lesnictví může nabývat atraktivity pro ty, kdo se poohlíží spíše po „počítačových“ oborech průmyslových škol. Vývoj od mechanizované práce k automatizované – např. v oblasti těžební – lze zase využívat k zatraktivnění obrazu pro ty, kdo projevují zájem o moderní strojová zařízení. To vše bezesporu klade nemalé nároky také na práci učitelů, kteří musí být sami schopni tento **vývoj aktivně sledovat, orientovat se v něm a racionálně hodnotit, jak jej vhodně začleňovat do výuky.**

Na druhou stranu nelze očekávat, že k proměně charakteru práce v lesnických oborech dojde bezezbytku. Vzdělávací zájem o nejmodernější technologie nesmí proto upozadit dosavadní důraz na **rozvíjení „přirozených“ lesnických dovedností**, jako je například práce s motorovou pilou. (Mimořádně, hodnotu lesnického maturitního vzdělání by podstatně zvýšilo, kdyby se podařilo prosadit jako součást RVP řídičské oprávnění skupiny T.)

II. 4 Prezentace školy na veřejnosti

Při úvahách, jak utvářet pozitivní obraz školy na veřejnosti, je třeba zpracovat jednu citelnou nevýhodu, kterou škola má oproti většině ostatních středních škol. Její oborová „vzácnost“ a s tím související široký regionální záběr totiž znamená, že potenciální uchazeči o studium a jejich rodiče jsou rozptýleni po základních školách prakticky v polovině území Čech. To přirozeně brání zacílit finanční prostředky i personální síly při propagaci tak efektivně, jako to mohou činit školy, jejichž regionální záběr odpovídá okresním měřítkům. Řešení je třeba hledat v pokusu „obrátit nevýhodu ve výhodu“. Skutečnost, že škola nemá ani v širším regionu oborově shodnou školu konkurenční, umožňuje **navazovat s lesnickými a dřevařskými subjekty výlučné partnerské vztahy a využívat jich pro nepřímou, zprostředkovanou propagaci školy.** Jinak řečeno, zájem oborových zaměstnavatelů o absolventy školy by se měl určit v jejich vlastním zájmu o propagaci školy na veřejnosti (např. umístěním loga, plakátu, odkazem na webovou stránku, sdílením příspěvků na sociálních sítích apod.).

Naopak přímá „účastnická“ prezentace školy musí stát na **promyšleném výběru ze značně rozsáhlého spektra nabízejících se akcí a událostí, a to jak oborově zaměřených** (akce lesní pedagogiky, dřevorubecké soutěže, trubčeské soutěže, myslivecké slavnosti, veletrhy apod.), **tak obecně společenských či specificky školních** (burzy práce; hledání příležitostí, jak působit přímo na základních školách apod.). Zároveň je ale dobré využívat atraktivity školního areálu (především arboreta), který má potenciál **přitahovat mimoškolní veřejnost přímo do školy.** Zde pak lze například rozvíjet poměrně zdařilou koncepci dnů otevřených dveří (spojených s akcemi, které do školy přivádí i žáky píseckých ZŠ: Den stromu, Soutěž odborných lesnických dovedností). Naopak propagačně zatím nevyužitá, i když jinak ekonomicky celkem dobře fungující je ubytovací doplňková činnost.

Nezbytnou pozornost je třeba začít věnovat těm oblastem, které dříve nehrály v životě škol zvláštní roli, kterým ale současnost přisuzuje značný, byť někdy nepřiměřený význam. **Průnik marketingových strategií do propagace škol** obrací čím dál větší pozornost od pouhého obsahu toho, co se ve škole odehrává, k „obalu, v němž je školní dění prezentováno“. To platí

ještě dvojnásob v případě těch forem prezentace, jež jsou založeny převážně na vizuálním vnímání (webové stránky, sociální sítě, reklama v tištěných médiích apod.). Zamyslet se je proto potřeba také nad tím, nakolik funkční je současná prezentace školy i co se týká jejího loga a celkového grafického pojetí.

Nakonec však bude stejně stále platit, že odborná škola není plně oddělitelná od představ, které si společnost spojuje s profesí, na níž jsou žáci a studenti připravováni. Pro lesnickou školu to platí dvojnásob v okamžiku, kdy je třeba přilákat nové uchazeče, kteří lesnictví neznají z rodinného zázemí. V tomto ohledu je třeba vyvíjet iniciativu směrem k odpovědným institucím a společnostem s celostátní působností (Ministerstvo zemědělství, Lesy ČR či VLS, Lesnicko-dřevařská komora, Agrární komora apod.), aby lesnické školství podporovaly **celostátní propagací samotné lesnické profese.**

III. Konkretizace rozvojích cílů v jednotlivých oblastech

III. 1. Cíle koncepčně vzdělávací

- průběžně aktualizovat školní vzdělávací programy, aby z hlediska organizace, forem i obsahu vzdělávacího a výchovného procesu odpovídaly koncepčnímu směřování školy
- propojovat všeobecné a odborné vyučování (především v oblastech směřujících k funkční čtenářské gramotnosti, matematickému myšlení, digitální gramotnosti a sociálních a komunikačních dovedností)
- propojovat teoretické a praktické vyučování
- strategicky rozvíjet skladbu studijních oborů a jejich forem
- vypracovat profil absolventa lesnických oborů či dalších oborů na škole vyučovaných (lesnictví, lesní mechanizátor, zahradník - krajinář)
- rozvíjet aktivní spolupráci se školami v rámci formálních sdružení (ASVEN, školská komise AK) i neformálních vztahů (spolupráce na různých úrovních s dalšími lesnickými školami)
- spolupracovat s lesnickými subjekty v rámci formálních sdružení (Lesnicko-dřevařská komora, SVOL, Sdružení lesních školkařů) i v rámci smluvních, poloformálních či neformálních partnerských vztahů (KŠH, LČR, VLS, LM Písek, NP Šumava, LS Orlik atd.)
- posilovat funkci koordinátora spolupráce školy a zaměstnavatele

III. 2. Cíle personální

- podporovat v činnosti pedagogy, kteří upřednostňují ty formy vyučování, které žáky při výuce aktivizují a které překlenují tradiční dělení výuky na teoretickou a praktickou ve prospěch praxe
- podporovat rozvoj digitální gramotnosti pedagogů
- postupně obměňovat složení pedagogického sboru (vzhledem k relativně vysokému počtu těch, kteří budou odcházet do penze)

III. 3. Cíle investiční a materiální

- rozvíjet školní digitální infrastrukturu (hardware i software, včetně odborné lesnického softwaru)
- zajistit technické vybavení na školním polesí
- opravit fasádu a střechu historické budovy internátu a (spolu s výměnou oken) také historické budovy střední školy (jako záležitost reprezentativnosti prostředí školy)
- rekonstruovat tělocvičnu a venkovní hřiště
- rekonstruovat rozvody vody a tepla na domově mládeže
- zkultivovat venkovní areál školy (rekonstrukce cest, projekt rozvoje arboreta atd.)

III. 4. Cíle ekonomické

- vytvořit po personální i ekonomické stránce funkční systém doplňkové ubytovací činnosti školy na domově mládeže
- zajišťovat další mimorozpočtové zdroje financí podle aktuálních možností

III. 5. Cíle v oblasti prezentace školy na veřejnosti

- zapojovat regionálně významné lesnické, dřevařské či myslivecké subjekty do aktivní, nezištné propagace školy a lesnického školství
- prosazovat myšlenku nezbytnosti celostátní propagace lesnické profese a lesnického školství u institucí a organizací s nadregionálním dosahem (LČR, VLS, Ministerstvo zemědělství, Agrární komora atd.)
- prokazovat se kvalitní moderní výukou vedoucí k odborné zdatnosti a zároveň všestranné připravenosti pro život v současném světě
- prokazovat se pozitivním sociálním klimatem školy a podnětným výchovným prostředím
- vyváženě rozvíjet různé formy přímé propagace školy: v médiích, na sociálních sítích, na veřejných akcích, ve spolupráci se základními školami atd.
- zavést jednotnou grafickou prezentaci školy (včetně nového, současným potřebám vyhovujícího loga školy)